

ביצד מעברין פרק המישי עירובין

ירושלמי בית נכנס מוציאין אותו כנגד העיר פנים יוצא מוציאין את העיר כנגדו. רב תני מילין מילין אשה עוברת, שמאל תני מאברין מוסיפין לה אבר, רב תני עד שיאיתו לאורו, כדכתיב אך בזאת נאותה) יעף דבר. תני רב אריהה כדכתיב בני עיר קרוב יום אידם. שמאל תני עיריהם הכה שעתידין לבוש עובריהן. כתוב ומשה יקח את האהל כמה היה רחוק מיל, והיה כל מבקש משה אין כתוב אלא כל מבקש הן, מין כל המקביל פניו רב, כמקביל פני שכינה. רב אבהו כתיב יאמר ואלא התחבי וגו', והלא איתו מיריבין כל נביאים היה, אלא מלמד שכל מעבודתו שבעד לפני שכל השליטין כאילו עמד לפני השכינה. ויבא אתרו וכל זני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלקים. וכי לפני האלקים, אכלו אלא מלמד שכל המקביל פני חבירו כמקביל פני שכינה. מערת המכפלה רב ושמואל חד א' ב' בתים זה לפנים מזה, וחד אמר בית ועליה. קרית אברהם ושרה, יצחק ורביקה, יעקב ולאח. א"ר יוחנן י"ב תלמידים היו (אושעיא א"ר) [בריבין], וששה חזשים גדולתי אצלו, ולמתי מכל אחד ואחד, ולחמתי כל אחד ואחד, ולא למדתי מבנותיו אלא דבר אחד וכשנתניו כיצד מאברין, והיינו יושבים ארבעה באמה. ור' אושעיא היה בדורו, כ"ר מאיר בדורו ולא עמדו חביריהם על סוף דעתם. א"ר יוחנן ליבן של ראשונים. והוא רב עקיבא וחכמים פתחו של אולם מ' אמה. לבי של אחרונים, והוא רב אילעזר בן שמעון פתחו של היכל כ' אמה. ואנו לפנינו כמלא נקב מחט סדקית, פ' מחט דק מאד. כסיכתא בגודא לגמרא. פי' כמו היתוך בכוחל שאינו לא למעלה ולא מוריד, כך אנו בגמרא. ואמר רבא ואנו לסברא כאצבעתא בקירה. פי' רבא כשנותן אצבעתו בתוכו נעשה גומא וכשגביה מפעפע ועולה ומתמלאת הגומא, כאילו לא נשקעה בתוכה אצבע ולא היתה גומא בתוכו. אמר רב אשי ולשכחה כאצבעתא (בבורא) [בבורא], פי' כמו ששוקע אצבעו בבורעונים כגון הררל וכיוצא בו נראה כאילו עשה גומא, וכאשר מרים אצבעו תורת ומתמלאת כשמשימין מסכתא ומתחילין אחרת מיד שוכחים הראשונה. אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה מקפידין על הלשון, ומתחילין סימן גמרי מיהו, ודייקין לישנא, נתקיימה תלמודן בידן, ולא עוד אלא דגלו מסכתא, כדכתיב ביה יראוך יראוני וישמחו. אכל בני דלא קפדי

אם גשירים או נפשות. כעין פ) שמועין על הקצר: מולאין את המדה כנגדן. אם בליטות הללו אל כל קרן מזרחית פלוגית רואין כאילו יש בליטה אחרת כנגדה בקרן מזרחית דרומית וחוט ממוח מזו לזו ומודד מן החוט ולמוך כדי שיהא התמוס שיהא לשתי קרנות ולא יהא כאן קצר וכאן ארוך: ועושיין אוסף. את התחומין מרובעין כדי שיהא אלפים ללדדין ככאמנע ולא עגולין שיהא להן אלפים ככאמנע ובלדדין הן מתמעטין כדרך כל עגול. ואלו מרובעת עסקינן שאין זה אלא אלפים על אלפים דהוה נמי תחומין מרובעים ואם אינה מרובעת כגון שהיא ימירה על אלפים לאורכה או פחותה מאלפים לא הוה מרובעין דתחומין מרובעין לאו דווקא שיהא אורכן כרחבן שהרי רחבן למידת העיר היא אם קטנה אם גדולה וארכן אלפים אלא מרובעין דתמי למעוטי עגולין כדי שיהא נשכר את הזויות: גמ' הד שני מאברין. באלף: אבר אבר. שמוסיפין לה אברים שאם יש אבר שיוצא מן העיר בקרן מזרחית דרומית רואין כאילו אבר גם בקרן מזרחית פלוגית ומודדין מש: מערה המכפלה. משום פלוגי במשמעות לפון מכפלה נקט כל הכא משום פלוגי נמי בלישנא דמתמינתין וכן באמרפלא וכן במלך חדש: שני נסים. היו זה לפנים מזה:

ואם גשירים ונפשות שיש בהן בית דירה מוציאין את המדה כנגדן ועושיין א) אותה כמין מבלא מרובעת כדי שיהא נשכר את הזויות: גמ' רב ושמואל חד תני מעברין וחד תני מאברין מאן דתני מאברין א) אבר אבר ומאן דתני מעברין כאשה עוברת מערת המכפלה רב ושמואל חד אמר ב) שני בתים זה לפנים מזה וחד אמר בית ועלייה על גביו בשלמא למאן דאמר זה על גב זה היינו מכפלה אלא למאן דאמר שני בתים זה לפנים מזה מאי מכפלה שכלולה בזוגות ממרא קרית ארבע א) א"ר יצחק קרית הארבע זוגות אדם וחיה אברהם ושרה יצחק ורביקה יעקב ולא) ויהי בימי אמרפלא רב ושמואל חד אמר נמרוד שמו ולמה נקרא שמו אמרפלא שאמר והפיל לאברהם אבינו בתוך כבשן האש וחד אמר אמרפלא שמו ולמה נקרא שמו נמרוד) שהמרוד את כל העולם כולו עליו במלכותו) ויקם מלך חדש על מצרים) רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו מ"ד חדש ממש דכתיב חדש ומאן דאמר שנתחדשו גזירותיו מדלא כתיב וימת וימלוך ולמאן דאמר שנתחדשו גזירותיו הא כתיב א) אשר לא ידע את יוסף מאי אשר לא ידע את יוסף דהוה דמי כמאן דלא ידע ליה ליוסף כלל: (סימן שמונה עשרה ושנים עשר למדנו ב) בדוד ויבן: א) א"ר יוחנן י"ח ימים גידלתי אצל רבי אושעיא בריבי ולא למדתי ממנו אלא דבר אחד במשנתינו כיצד מאברין את הערים באלף אינו והאמר רבי יוחנן י"ב תלמידים היו לו לרבי אושעיא בריבי וי"ח ימים גידלתי בנייהן ולמדתי לב כל אחד ואחד וחכמת כל אחד ואחד דבר אחד ואחד דבר אחד ויהוה גמרא לא גמר איבעית אימא מנייהו דידהו גמר מיניה דידיה לא גמור ואב"א דבר אחד במשנתינו קאמר וא"ר יוחנן כשהיינו לומדין תורה אצל ר' אושעיא היינו יושבין ארבעה ארבעה באמה אמר רבי כשהיינו לומדין תורה אצל רבי אלעזר בן שמעון היינו יושבין ששה ששה באמה א"ר יוחנן פ) רבי אושעיא בריבי בדורו כר' מאיר בדורו מה רבי מאיר בדורו) לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו אף רבי אושעיא לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו אמר ר' יוחנן לבן של ראשונים כפתחו של אולם ושל אחרונים כפתחו של היכל ואנו כמלא נקב מחט סידקית ראשונים ר"ע אחרונים ר"א בן שמעון איכא דאמרי ראשונים ר' אלעזר בן שמעון אחרונים ר' אושעיא בריבי ואנו כמלא נקב מחט סידקית אמר אביי ואני כי סיכתא בגודא לגמרא אמר רבא ואני כי אצבעתא בקירא לסברא אמר רב אשי אן כי אצבעתא בבירא לשכחה אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם בני גליל שלא הקפידו על לשונם לא נתקיימה תורתם בידם מידי בקפידא תליא מילתא אלא בני יהודה דייקין לישנא ומתנחי להו סימנא נתקיימה תורתן בידן בני גליל דלא דייקי לישנא ולא מתנחי להו סימנא לא נתקיימה תורתן בידם בני יהודה גמרו מחד רבה נתקיימה תורתן בידם רבינא אמר בני יהודה דגלו מסכתא נתקיימה תורתן בידם בני גליל דלא גלו מסכתא לא נתקיימה תורתן בידם בני גליל דלא גלי מסכתא אלא גלי מסכתא דוד דגלי מסכתא כתיב ביה יראוך יראוני וישמחו שאול דלא גלי מסכתא כתיב ביה (א) אל כל אשר יפנה

אלשונם, ולא גמרי מחד רבה, לא דקו לישנא, (ו)לא נתקיימה תלמודם בידם, ולא גלו מסכתא נמי כשאלו דכתיב ביה ובכל אשר יפנה ירשע

כאזכר בקירא. בצעוה קשה שאין האזכר יכול ליכנס בתוכה אלא מדבק מעט: כאזכר צריח לשכחה. כשם שהאזכר נוח ליכנס צפי הצור כך אנו מהירין לשכוח: שהקפידו על לשונם. לדבר בלשון ז' ולא בלשון מגונה) כדאמרין לקמן [ע"ז] צני גליל: דדייקי לישנא לחור צאתו לשון שהיו שומעין מרבין וע"י שהיו שומעין על פה שמועה אחר שמועה היו נותנין בהן סימן זו אחר זו ומתוך כך שהיו מדקדקים בלשון יודעין להניח סימנין נאין ואינן משתכחין מן: ומתנחי. ומתחילין סימנין: לא גמרי מהד רבה. והיו שומעין מזה בלשון זה ומזה בלשון אחר אע"פ ששייח אחד שניו לשון מבלבלן ומשכחן: דגלו מסכתא. למדו לאחרים כך שמעתי. ל"א מפרשין שמועותיהן ומדקדקים בטעמו של דבר עד שמתיישב בלשון: י) יראוני וישמחו. לפי ששמועותיו מכוונות לאיסור איסור ולהיתר היתר: דוד דגלי מסכתא. כדאמר בצרכות (ד) פה שיהא יגע בתורה ומורה הוראות כדאמר יד מלוכלכות צדס ושפיר ושיילא ואומר מפיצושת רבי יפה דמתי יפה וצמתי כו' ואמרין נמי במועד קטן (ד) פה עדינו העצמי יושב בשבת מתכונני [ש"ז כג] זה דוד כו':

כאזכר בקירא. בצעוה קשה שאין האזכר יכול ליכנס בתוכה אלא מדבק מעט: כאזכר צריח לשכחה. כשם שהאזכר נוח ליכנס צפי הצור כך אנו מהירין לשכוח: שהקפידו על לשונם. לדבר בלשון ז' ולא בלשון מגונה) כדאמרין לקמן [ע"ז] צני גליל: דדייקי לישנא לחור צאתו לשון שהיו שומעין מרבין וע"י שהיו שומעין על פה שמועה אחר שמועה היו נותנין בהן סימן זו אחר זו ומתוך כך שהיו מדקדקים בלשון יודעין להניח סימנין נאין ואינן משתכחין מן: ומתנחי. ומתחילין סימנין: לא גמרי מהד רבה. והיו שומעין מזה בלשון זה ומזה בלשון אחר אע"פ ששייח אחד שניו לשון מבלבלן ומשכחן: דגלו מסכתא. למדו לאחרים כך שמעתי. ל"א מפרשין שמועותיהן ומדקדקים בטעמו של דבר עד שמתיישב בלשון: י) יראוני וישמחו. לפי ששמועותיו מכוונות לאיסור איסור ולהיתר היתר: דוד דגלי מסכתא. כדאמר בצרכות (ד) פה שיהא יגע בתורה ומורה הוראות כדאמר יד מלוכלכות צדס ושפיר ושיילא ואומר מפיצושת רבי יפה דמתי יפה וצמתי כו' ואמרין נמי במועד קטן (ד) פה עדינו העצמי יושב בשבת מתכונני [ש"ז כג] זה דוד כו':

כאזכר בקירא. בצעוה קשה שאין האזכר יכול ליכנס בתוכה אלא מדבק מעט: כאזכר צריח לשכחה. כשם שהאזכר נוח ליכנס צפי הצור כך אנו מהירין לשכוח: שהקפידו על לשונם. לדבר בלשון ז' ולא בלשון מגונה) כדאמרין לקמן [ע"ז] צני גליל: דדייקי לישנא לחור צאתו לשון שהיו שומעין מרבין וע"י שהיו שומעין על פה שמועה אחר שמועה היו נותנין בהן סימן זו אחר זו ומתוך כך שהיו מדקדקים בלשון יודעין להניח סימנין נאין ואינן משתכחין מן: ומתנחי. ומתחילין סימנין: לא גמרי מהד רבה. והיו שומעין מזה בלשון זה ומזה בלשון אחר אע"פ ששייח אחד שניו לשון מבלבלן ומשכחן: דגלו מסכתא. למדו לאחרים כך שמעתי. ל"א מפרשין שמועותיהן ומדקדקים בטעמו של דבר עד שמתיישב בלשון: י) יראוני וישמחו. לפי ששמועותיו מכוונות לאיסור איסור ולהיתר היתר: דוד דגלי מסכתא. כדאמר בצרכות (ד) פה שיהא יגע בתורה ומורה הוראות כדאמר יד מלוכלכות צדס ושפיר ושיילא ואומר מפיצושת רבי יפה דמתי יפה וצמתי כו' ואמרין נמי במועד קטן (ד) פה עדינו העצמי יושב בשבת מתכונני [ש"ז כג] זה דוד כו':

כאזכר בקירא. בצעוה קשה שאין האזכר יכול ליכנס בתוכה אלא מדבק מעט: כאזכר צריח לשכחה. כשם שהאזכר נוח ליכנס צפי הצור כך אנו מהירין לשכוח: שהקפידו על לשונם. לדבר בלשון ז' ולא בלשון מגונה) כדאמרין לקמן [ע"ז] צני גליל: דדייקי לישנא לחור צאתו לשון שהיו שומעין מרבין וע"י שהיו שומעין על פה שמועה אחר שמועה היו נותנין בהן סימן זו אחר זו ומתוך כך שהיו מדקדקים בלשון יודעין להניח סימנין נאין ואינן משתכחין מן: ומתנחי. ומתחילין סימנין: לא גמרי מהד רבה. והיו שומעין מזה בלשון זה ומזה בלשון אחר אע"פ ששייח אחד שניו לשון מבלבלן ומשכחן: דגלו מסכתא. למדו לאחרים כך שמעתי. ל"א מפרשין שמועותיהן ומדקדקים בטעמו של דבר עד שמתיישב בלשון: י) יראוני וישמחו. לפי ששמועותיו מכוונות לאיסור איסור ולהיתר היתר: דוד דגלי מסכתא. כדאמר בצרכות (ד) פה שיהא יגע בתורה ומורה הוראות כדאמר יד מלוכלכות צדס ושפיר ושיילא ואומר מפיצושת רבי יפה דמתי יפה וצמתי כו' ואמרין נמי במועד קטן (ד) פה עדינו העצמי יושב בשבת מתכונני [ש"ז כג] זה דוד כו':

כאזכר בקירא. בצעוה קשה שאין האזכר יכול ליכנס בתוכה אלא מדבק מעט: כאזכר צריח לשכחה. כשם שהאזכר נוח ליכנס צפי הצור כך אנו מהירין לשכוח: שהקפידו על לשונם. לדבר בלשון ז' ולא בלשון מגונה) כדאמרין לקמן [ע"ז] צני גליל: דדייקי לישנא לחור צאתו לשון שהיו שומעין מרבין וע"י שהיו שומעין על פה שמועה אחר שמועה היו נותנין בהן סימן זו אחר זו ומתוך כך שהיו מדקדקים בלשון יודעין להניח סימנין נאין ואינן משתכחין מן: ומתנחי. ומתחילין סימנין: לא גמרי מהד רבה. והיו שומעין מזה בלשון זה ומזה בלשון אחר אע"פ ששייח אחד שניו לשון מבלבלן ומשכחן: דגלו מסכתא. למדו לאחרים כך שמעתי. ל"א מפרשין שמועותיהן ומדקדקים בטעמו של דבר עד שמתיישב בלשון: י) יראוני וישמחו. לפי ששמועותיו מכוונות לאיסור איסור ולהיתר היתר: דוד דגלי מסכתא. כדאמר בצרכות (ד) פה שיהא יגע בתורה ומורה הוראות כדאמר יד מלוכלכות צדס ושפיר ושיילא ואומר מפיצושת רבי יפה דמתי יפה וצמתי כו' ואמרין נמי במועד קטן (ד) פה עדינו העצמי יושב בשבת מתכונני [ש"ז כג] זה דוד כו':

פחה	פחה
מערה	מערה
פחה	פחה
מערה	מערה

בית פנימי

בית חילון

פחה

מערה

בית פנימי

בית חילון

פחה

מערה

בית פנימי

בית חילון

פחה

מערה

בית פנימי

בית חילון

פחה

מערה

בית פנימי

בית חילון

פחה

מערה

בית פנימי

בית חילון

פחה

מערה

תורה אור השלם

1. ויהוה לי את מקרת המכפלה אשר לו אלו בקצה שדרו בקפון אלא יתננה לי בתוככי לאחות קבר: בראשית כג ט
2. ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית ארבע הוא שער אשר יר שם אברהם ויצחק: בראשית לה כו
3. ויהי בימי אמרפלא מלך שגער אריון מלך אלקר בדרך לעמור מלך עלם ויהי על מלך גוים: בראשית יד א
4. וקם מלך חדש על מקריה אשר לא ידע את יוסף: שמות א ח
5. ויראוך יראוני וישמחו בי לדברך יתקל: תהלים קיט עד
6. ושאל לך המלובה על ישראל ויקדם סביב בקל ישראעל באומא ובבני עמון ובבאדם ובמלכי עובד ובבשלתים ובכל אשר יפנה ירשע: שמואל א די מ

הנהגות הב"ח

- (א) במשנה ועושיין אותן קמין טבלא: (ב) רש"י ד"ב ועושיין טו או פחותה מאלף לרוחבה לא הוה:

מוסף רש"י

שאמר והפיל אברהם אבינו. השלך את אברהם אינו באור כשים על שלא קיבל עליו לעמוד עמות סביבם שהמורה לפניו נהגה כח האש שלא היה שבעת מתן תורה (ע"ז א). שהמורה את כל העולם כדורו. השוא על לרוב הפלגה לבנות מגדל להחם בצלם השמים שהוא היה מן צבבל דכתיב (בראשית) ותה ראשית ממלכתו צבל (פסחים ד) מלך כדור הפלגה היה, ולכן נקרא משו נמרוד שהמירד אל כל העולם מנלסמו על הקבים (חולין טז). כמאן דלא ידע עשה עמו כאילו לא ידע (שמות א). ברבי. גדול בדורו היה ועל שם כך נקרא ציפי (חולין יא). לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו. לא יכלו להניח בלאו כדורו נכונים ונכונה אין דמיו נכונים, שהיה נוח דעת מיושב והגון על און הלכה כהלכה (ע"ז יג). שאול לא גלי מסכתא. גדול בתורה היה אלא שלא למד לאחרים (גיטין ט).

מוסף תוספות

א. מוסף [נה] דלא קנתי שיש בהן בית דירה אנפשות אלא אגשר וקבר ובית הכנסת. מוס' רפ"י. ב. משום גזירותיו מבלבלת כשילמד לפני הרבה רבנים מפני שמתחלק. סס.

ביצד מעברין פרק חמישי עירובין

ב א טושיע א"ח סי קע
סעיף ג:

רב ניסים גאון

אבדו תני או עכו"ם תני.
מחוי כלפי מה ששינוי
בבכורות בפרק אלו מומין
ר' עקיבה אומר מושבין
אותו על נכחו.

רבינו הגנאל

פי' עכו"ם, בית היריבס
בית הגבנות. מקום
(התלולות) (התלולות).
והוא משנה בבכורות פרק
[נ]. גוואן טליתן של מין
צבע. טלית זו חתרין עלי
אומה. פי' דמות ארון.
אמר למן אמר למן כו'.
אמר לו שטוה פרש דברין
לומר [חמר] למרכב או
חמור יין, או עמר למלכש.
כלומר היתה לשונם
ערלה. היתה דהוה בעיא
למימר
שכיתותא א' ספי לך
חלבא, וא' לה שלוכותיא
א' ספי לך לבא. ואיתא
אחריתא אמרה לריון מרי
כידא תפלה תהי לי וגבנך
מני. וכדו הואי כד הוי
שדרו לך עליה ולא מטו
כרעין אארעא. פי' אדוני
קורה היתה לי וגבנה
ממני ויהתה קומתה כמו
קומתך. ואילו הוי
מרבצין אותך עליה לא
הוי מרבצין רגליך לארץ.
לפי' עלת נקפת בכד.
כלומר [כלן] מוציאין בו
היון, נגע בחותמת החבית.
לען נשאר יין חבית.
יבען נשירא לקנייהון
איתערי בתר חברתא מינה.
פי' ילכו התלמידים
לאתליהם, או תורס
נגופת החבית אחרת
וישארו במפתח היון,
פעמים היה משיב להם
יבען נשירא לקנייהון
כלומר ילכו לבתיך.
ופעמים היה אומר להם
תורס נגופת חבית אחרת
ותשוט הובא בחבית
כספינה בלב ים. שור
משפט תרגום שור תור.
ותרגום משפט דין. נמצא
שור משפט תרגומי תור
[דין]. תורל תרגומי (תור)
[דין] מסכן. נמצא מלשון
תורין בתורל. גבר פום
דין חי. פירושו
אושפינכתא [תרגום] איש
גבר (תרגום) פי פום.
תרגום זה דין. תרגום אל
תאכלו ממנו נא חי. מה
טובי יש כפשוטו. היתריג
[לפני חמין] [לפחמין]
ארקיעו להרביץ. פי'
התריגו. הכן פחמין.
שיבורי אותן מלשון
טורוני מטטורי להו.
הקיעו להרביץ. פי' בערו
אותן להיות לוחשות
כמראה הזחב. ועשו לי
בן שתי עופות והם שבו
נקראו כך שיהו מגידים
בעלשון העיתות אחרת עת
מן הלילה היא. הצפינו
הכין ר' אילעאן צפון.
פי' הראינו מלשון צופה.
הכין ר' אילעאן טמון. עלין
בנעה. הארונות עירונות
אחרונות. יש שאומר שמח
שנשא אשה כהנת מורע
אהרן, והיא אחרונות
במנות הכפרים, כדגרסינן
ב'תלמוד [בפרק] המביא
ביום טוב מאי הנחיות

עצות נקפת בכד. כלי גדולין צו יין מן הכד והא דלמר צפרק כל
כחצי (שבת דף ק"ט). גבי רב יוסף מוקר שבי וצפרק יש נוחלין
(ב"ב דף ק"ג): גבי יוסף בן יעזר זכני צתליסק עיליתא דדינרי
מפרש ר"מ דעיליתא הוא כלי כמו עלת דהכא ולא כמו שפי' צקונטי
שם עליות וגזומא קאלמר:

גבר פום דין חי. פי' רבינו מנחם
אושפינכתא תרגום איש גבר
ופי פום זה דין נא חי אל תאכלו ממנו
נא מתרגמינן כד חי (שמות י"ב):
מושירין פיאה בקצרה ואין
משיירין פיאה באילפס.
ה צפרק בן עזאי קמי משיירין פיאה
צמעשה קצירה ואין משיירין פיאה
צמעשה אילפס פירוש צמעשה
קצירה נראה כרענתן אס אינו
משייר אכל צמעשה אילפס אינו
נראה כרענתן אס אינו משייר:
תנו

ה [דהוה קאויל] ואמר להו אמר למאן אמר למאן ליה גלילאה שוטה חמר
למירכב או חמר למישיתי עמר למילבש או אימר לאיתכסאה הדיא איתתא דבעיא
למימר לחברתה תאי דאוכלך חלבא אמרה לה שלוכתי תוכלך לביא הדיא
אתתא דאתיא לקמיה דדיינא אמרה ליה מרי כירי תפלא הוית לי וגבנך מין
וכדו הוות (ב) דכד שדרו לך עילוייה לא מטי כרעין אארעא אמהתא דבי
רבי כי הוה משתעיא בלשון חכמה אמרה הכי עלת נקפת בכד ידאון נישירא
לקנייהון וכד הוה בעי דליתבון הוה אמרה להו יעדו בתר חברתה מינה
ותתקפי עלת בכד כאילפא דאזלא בימא רבי יוסי בר אסיין כי הוה משתעי
בלשון חכמה אמר עשו לי שור במשפט בטור מסכן וכד הוה שאיל באושפינא
אמר הכי גבר פום דין חי מה זו טובה יש רבי אבהו כי הוה משתעי בלשון
חכמה הוה אמר הכי אתריגו [א] לפחמין ארקיעו לזבחין ועשו לי שני מגדי
בעלטה איכא דאמרי ויעשו לי בהן שני מגדי בעלטה אמרו ליה רבנן לרבי
אבהו הצפינו היכן רבי אלעאי צפון אמר להן עלץ בנערה אהרונית
אהרונית עירנית והנעירותו אמרי לה אשה ואמרי לה מסכתא אמרי ליה
לרבי אלעאי הצפינו הכין רבי אבהו [צפון] אמר להן נתייעץ במכתיר
והנני למפישת א אמר רבי יהושע בן חנניה מימי לא נצחני אדם חוץ
מאשה (ט) תינוק ותינוקת אשה מאי היא פעם אחת נתארחתי אצל אכסניא
אחת עשתה לי פולין ביום ראשון אכלתים ולא שיריתי מהן כלום שנייה
ולא שיריתי מהן כלום ביום שלישי הקדיחתן במלח כיון שטעמתי משכתי
ידי מהן אמרה לי רבי מפני מה אינך סועד אמרתי לה כבר סעדתי מבעוד
יום אמרה לי היתה לך למשוך ידיך מן הפת אמרה לי רבי שמא [ב] לא הנחת פאה
בראשונים ולא כך אמרו חכמים א אין משיירין פאה באילפס אבל משיירין
פאה בקצרה תינוקת מאי היא פעם אחת הייתי מהלך בדרך והיתה דרך
עוברת בשדה והייתי מהלך בה אמרה לי תינוקת אחת רבי לא שדה היא זו
אמרתי לה לא דרך כבושה היא אמרה לי ליסטים כמותך כבושה תינוק מאי
היא פעם אחת הייתי מהלך בדרך וראיתי תינוק יושב על פרשת דרכים
ואמרתי לו באיזה דרך נלך לעיר אמר לי זו קצרה וארוכה וזו ארוכה וקצרה
והלכתי בקצרה וארוכה כיון שהגעתי לעיר מצאתי שמקיפין אותה גנות
ופרדיסין חזרתי לאחורי אמרתי לו בני הלא אמרת לי קצרה אמר לי ולא
אמרתי לך ארוכה נשקתיו על ראשו ואמרתי לו אשריכם ישראל שכולכם
חכמים גדולים אתם מגדולכם ועד קטנכם: רבי יוסי הגלילי הוה קא אזיל
באורחא אשכחה לברוריה אמר לה באיזו דרך נלך ללוד אמרה ליה גלילי
שוטה לא כך אמרו חכמים (ז) אל תרבה שיחה עם האשה היתה לך לומר
באיזה ללוד ברוריה אשכחתינה לההוא תלמידא דהוה קא גרים בלחישה
בבשה

ירשע. לא היה זוכה להורות כהלכה: על אוסו עון. עון לנוצ עיר
הכהנים: אסה וזניך עמי. שמואל קאמר לשאלו כשהעלהו עיי
בעלת אזב: אכזו סן או עכוון. צבכות (דף ג). גבי מומין תנן
שאין לו אלא ציאה אחת הרי זה מוס רבי עקיבא אומר מושביין אותו
על עכוון וממעך אס יש ציאה אחת
סופה לאלה. אכזו עגבותין וכן עכוון:
ידעי. היו יודעין: כסדרין על אדמה.
ירקקת היתה כזבע ירק הארץ:
אמר למאן. מדבר צפשה רפה ולא
פירש האות ואינו ניכר אס עמר אס
חמר אס אימר: עמר למינש.
לעשות נגדים: אימר לאיתכסאה.
שה לשחוט: סא דאוכלך חלצא.
היתה רוצה לומר צואי ואוכלך חלצ
ואינה מפרשת לתחת תציות זו מנו
ולשהמיט כל תציה ותציה ומצטרפות
שתי תציות כאחת [ומגממת תציות
ואומרת כאלך לציא]. ואומרת נמי
שלוכתי בכ"ו והיתה רוצה לומר
שלוכתי צב' כמו משולבות כלומר
חצרתי: סולך לציא. קללה משמע
שחללך לציא: מרי פירי. ורוצה
לומר קירי והוא אדון ואמרה כירי
והוא עבד: ספלא הוה לי. רוצה
לומר טבלא הוה לי ואמרה ספלא
והיא קורה: וגנזך מין. (א) רוצה לומר
גנזה ממני ואמרה גנזך מין דמשמע
שגנזי אס הדיין: וכוו הוה די שדרו
לך עילוייה לא מטיין כרעין אארעא.
גדולה היתה כ"כ שאס מותחין אותך
עליה לא היו נלכין נוגעות בדרך והרי
שטיות הרבה וכדו משמע עכשיו
וצעיל לומר וכדן הוה ועוד שהיתה
מוכרת תלייה צדין ואומרת אס תולין
אותך עליה כו': עלמ. שם כלי גדולין
צו יין מן החבית וממלאין הכוסות:
נקפת בכד. מנקפת בחבית כלומר
כבר כלה היין נוגע בחמתית החבית:
ידאון נשירא לקנייהון. ילכו תלמידים
לנתייבס כלומר יפקסו סעודתן [שאין
עוד יין]: (אז) יעדו צפר חכמה
מינה. נסיר מגופת חבית האחרת
ונמנו עוד: וספקפי עלת בכד. תא
כפה עלת בכד כריות: כאילפא צימא.
כאניה הצפה ציס. תתקפי כמו אקפו
ידיינו צמוגיה (דף טו): וכמו קפא
תהומא דסוכה (דף ג). קף תהום
ועלה: צלשון חכמה. שלא יצינו
האחרים: שור משפט. תרדין תור
דין. שור תור משפט דין: צטור מסכן.
הר דל סרדל: משייל צאושפינא. שאל
עוברי דרכים צננין אושפינא: גבר
פום דין חי. אש פו זו חי. אש כמו
איש פום כמו פי דין כמו זה: מה זו
טובה יש. כלומר כמה טוב לו:
אסריגו לפחמין ארקיעו לזבחין.
הציערו אס הפחמין להיות אדומין
כאמרו שישטחו גחלים הלוחשות על
פי הכירה להחמם כנגדן: ארקיעו:

ירשעי (ב) ואמר ר' יוחנן מניין שמחל לו הקב"ה
על אותו עון שנאמר 'מחר אתה ובניך עמי
עמי במחיצתי א"ר אבא אי איכא דמשאיל
להו לבני יהודה דדייקי לשני מאברין תנן
או מעברין תנן אכזו תנן או עכוון תנן ידעי
שאילינהו ואמרי ליה איכא דתני מאברין
ואיכא דתני מעברין איכא דתני אכזו ואיכא
דתני עכוון בני יהודה דייקי לישנא מאי היא
דההוא בר יהודה דאמר להו טלית יש לי
למכור אמרו ליה מאי גוון טליתך אמר להו
כתרדין עלי אדמה בני גליל דלא דייקי
לישנא מאי היא (דתניא) דההוא בר גלילא
הוא אמר למאן אמר למאן ליה גלילאה שוטה חמר
למירכב או חמר למישיתי עמר למילבש או אימר לאיתכסאה הדיא איתתא דבעיא
למימר לחברתה תאי דאוכלך חלבא אמרה לה שלוכתי תוכלך לביא הדיא
אתתא דאתיא לקמיה דדיינא אמרה ליה מרי כירי תפלא הוית לי וגבנך מין
וכדו הוות (ב) דכד שדרו לך עילוייה לא מטי כרעין אארעא אמהתא דבי
רבי כי הוה משתעיא בלשון חכמה אמרה הכי עלת נקפת בכד ידאון נישירא
לקנייהון וכד הוה בעי דליתבון הוה אמרה להו יעדו בתר חברתה מינה
ותתקפי עלת בכד כאילפא דאזלא בימא רבי יוסי בר אסיין כי הוה משתעי
בלשון חכמה אמר עשו לי שור במשפט בטור מסכן וכד הוה שאיל באושפינא
אמר הכי גבר פום דין חי מה זו טובה יש רבי אבהו כי הוה משתעי בלשון
חכמה הוה אמר הכי אתריגו [א] לפחמין ארקיעו לזבחין ועשו לי שני מגדי
בעלטה איכא דאמרי ויעשו לי בהן שני מגדי בעלטה אמרו ליה רבנן לרבי
אבהו הצפינו היכן רבי אלעאי צפון אמר להן עלץ בנערה אהרונית
אהרונית עירנית והנעירותו אמרי לה אשה ואמרי לה מסכתא אמרי ליה
לרבי אלעאי הצפינו הכין רבי אבהו [צפון] אמר להן נתייעץ במכתיר
והנני למפישת א אמר רבי יהושע בן חנניה מימי לא נצחני אדם חוץ
מאשה (ט) תינוק ותינוקת אשה מאי היא פעם אחת נתארחתי אצל אכסניא
אחת עשתה לי פולין ביום ראשון אכלתים ולא שיריתי מהן כלום שנייה
ולא שיריתי מהן כלום ביום שלישי הקדיחתן במלח כיון שטעמתי משכתי
ידי מהן אמרה לי רבי מפני מה אינך סועד אמרתי לה כבר סעדתי מבעוד
יום אמרה לי היתה לך למשוך ידיך מן הפת אמרה לי רבי שמא [ב] לא הנחת פאה
בראשונים ולא כך אמרו חכמים א אין משיירין פאה באילפס אבל משיירין
פאה בקצרה תינוקת מאי היא פעם אחת הייתי מהלך בדרך והיתה דרך
עוברת בשדה והייתי מהלך בה אמרה לי תינוקת אחת רבי לא שדה היא זו
אמרתי לה לא דרך כבושה היא אמרה לי ליסטים כמותך כבושה תינוק מאי
היא פעם אחת הייתי מהלך בדרך וראיתי תינוק יושב על פרשת דרכים
ואמרתי לו באיזה דרך נלך לעיר אמר לי זו קצרה וארוכה וזו ארוכה וקצרה
והלכתי בקצרה וארוכה כיון שהגעתי לעיר מצאתי שמקיפין אותה גנות
ופרדיסין חזרתי לאחורי אמרתי לו בני הלא אמרת לי קצרה אמר לי ולא
אמרתי לך ארוכה נשקתיו על ראשו ואמרתי לו אשריכם ישראל שכולכם
חכמים גדולים אתם מגדולכם ועד קטנכם: רבי יוסי הגלילי הוה קא אזיל
באורחא אשכחה לברוריה אמר לה באיזו דרך נלך ללוד אמרה ליה גלילי
שוטה לא כך אמרו חכמים (ז) אל תרבה שיחה עם האשה היתה לך לומר
באיזה ללוד ברוריה אשכחתינה לההוא תלמידא דהוה קא גרים בלחישה
בבשה

שטחו כמו קיעו: לזכין. גחלים לוחשות אדומות מהצ: מגדי צעלטה. תרנגולין המודיעין עונות הלילה: צפון. על הפחמין:
הצפינו. הראנו. לשון זופיה הליכות ציטה (משלי א): אפון. הוה מתחצא דלא היו יודעים התלמידים להיכן היה והיו שואלים ממנו:
על צערה אחרונה עירנית והנעירותו. שמח הלילה צערה אחרונה ועכשיו הוא ישן: אמרי לה אשה. אחרונה צת כהן.
אחרונה מתה אשתו ראשונה וזו אחרונה: עירנית. צעל חן (ו) וחריפה כאלס ער. והנעירותו לא היה יכול לישן: מסכתא. אחרונה
מסדר קדשים עצומת אהרן. אחרונה סיים אחרת והתחיל צו. עירנית עמוקה וחמורה ומעוררת לומדיה: גפיען צמסיר. נטל רשות
מנשיא. מכמיר ע"ש שנותן רשות לקמון ולקרימו רבי ומאן והללה הוא כשר להיות מוכתר ליקרא רבי מומחה לרבים ואס טעה לא
ישלם (ז): והגייב. והדרים הלך לו לדרוס: למפיצוס. לפני זקני דרוס שהן חכמים מאל. ע"ש שהיה מפיצשת אדם גדול קרי להו הכי:
לא נחתי אדם. צדכיס: הקדיחסו. שרפתו כמו כי אס קדחה (דברים ג). כלומר נתנה צו מלח יותר מדאי: אין משיירין פאה צילפס.
כשהשמש מערה מן האילפס לתוך הקערה אין דרך להניח צילפס כלום לזרכו אכל כל אחד מניח פאה צקערה ומחזירה לשמש
והוא מאלכ שמש: פרשט דריסו. דרך פורש לכאן ולכאן: וקצרה. שמאריך הדך: וקצרה. שמואל מצוי העיר פנוי לכנס:
צטעה

(א) צבכות יב. (ב) רש"ל
(ג) [מס' ד"א פ"ו],
(ד) אבות פ"א מ"ה [גדרים]
(ה) [מס' ד"א]
(ו) [מס' ד"א]
(ז) [מס' ד"א]
(ח) [מס' ד"א]
(ט) [מס' ד"א]
(י) [מס' ד"א]
(יא) [מס' ד"א]
(יב) [מס' ד"א]
(יג) [מס' ד"א]
(יד) [מס' ד"א]
(טו) [מס' ד"א]
(טז) [מס' ד"א]
(יז) [מס' ד"א]
(יח) [מס' ד"א]
(יט) [מס' ד"א]
(כ) [מס' ד"א]
(כא) [מס' ד"א]
(כב) [מס' ד"א]
(כג) [מס' ד"א]
(כד) [מס' ד"א]
(כה) [מס' ד"א]
(כו) [מס' ד"א]
(כז) [מס' ד"א]
(כח) [מס' ד"א]
(כט) [מס' ד"א]
(ל) [מס' ד"א]
(לא) [מס' ד"א]
(לב) [מס' ד"א]
(לג) [מס' ד"א]
(לד) [מס' ד"א]
(לה) [מס' ד"א]
(לו) [מס' ד"א]
(לז) [מס' ד"א]
(לח) [מס' ד"א]
(לט) [מס' ד"א]
(לך) [מס' ד"א]
(לם) [מס' ד"א]
(לנ) [מס' ד"א]
(לס) [מס' ד"א]
(לט) [מס' ד"א]
(לפ) [מס' ד"א]
(לץ) [מס' ד"א]
(לם) [מס' ד"א]
(לן) [מס' ד"א]
(לו) [מס' ד"א]
(לז) [מס' ד"א]
(לח) [מס' ד"א]
(לט) [מס' ד"א]
(לך) [מס' ד"א]
(לם) [מס' ד"א]
(לן) [מס' ד"א]

תורה אור השלם
1. ויתן יי גם את ישראל
עקב ביד פלשתים ומקור
אקרה וקבץ עמי גם את
מזבחה ישראל יתן יי ביד
פלשתים:
שמואל א כח ט

הגהות הב"ח
(א) גב' וכו' הוה דכי
שדרו: (ב) שם חוץ מלשם
ותינוקת ותינוק אס
מחי: (ג) רש"ל ד"ה
וגנזך מין כמו מנאי ר"ל
גנזה ממני:

הגהות הגר"א
[א] גברא לפחמין. רשוס
קו עליו וי"ב לנחמן.
[ב] וכו' צירופי קפי' צ
לפחמין ע"ש: [ג] שמה
לא המת פיהה בראשונים.
צ"ל שמה המת פיהה על
ראשונים: [ד] הנהה זו
מוקפת צעלטה:

רבינו הגנאל (המשך)
אמר רב יהודי עירונות.
אמר אביי צעי חקליתא.
אחרונה והיא אשתו
אחרונה שכבר נשא
ראשונה וזו אחרונה. ויש
אומרים שמה (שנשא)
[ששנא] מסכתא מותרת
כהנים כגון שחיתות
קדשים וכיוצא בה.
עירונות כלומר משנה
חיצונה. אחרונה שגורה
באחרות ימיו. מתייעץ
במביתו. נשא עיניה
מראש ישיבה. והגביב
והלך לארץ הנגב אצל
חכמי דרוס. משיירין
פיהה באילפס ואין
משיירין פאה בקערה.
פשוטה היא. ברוריה
בטשא בהתוא תלמיד
דהוה גרים בלחישה.

עירובין דף נ"ג ע"א שו"ע סי' שצ"ח סעי' ו'

"וגשרים וכו' שיש בהן בית דירה וכו' מוציאין את המדה כנגדן"

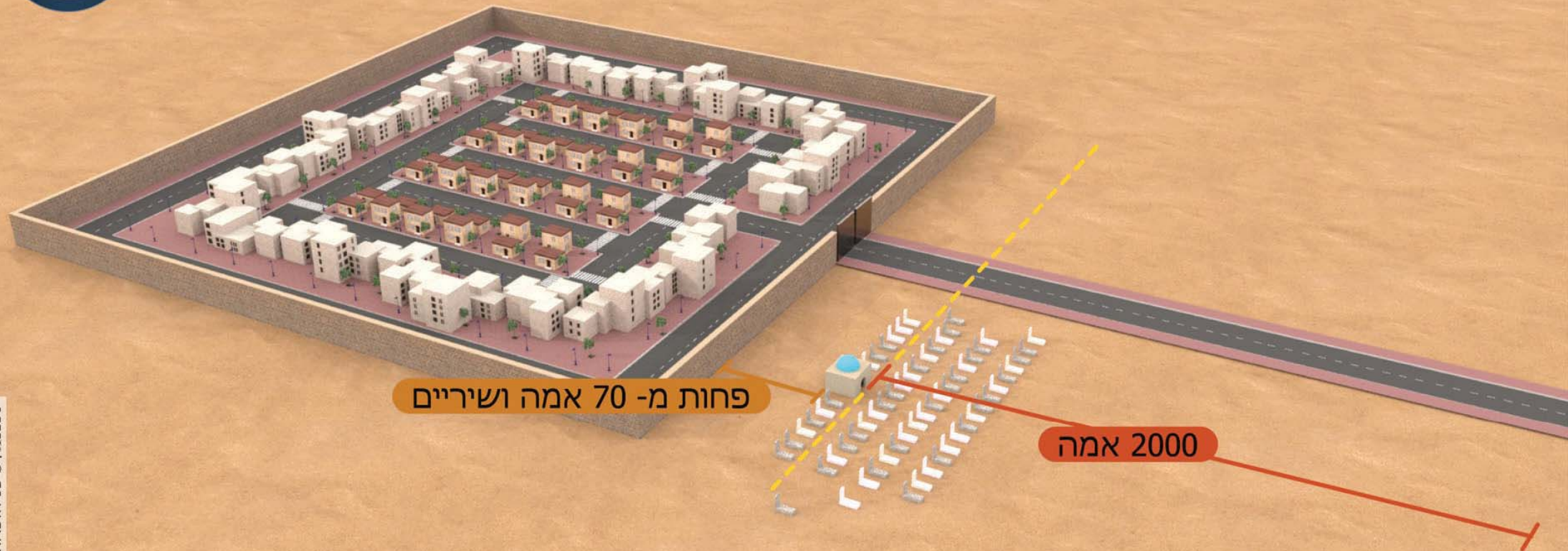
[עיין בבה"ל סי' שצ"ח ס"ז (סוד"ה שיש) ובחזו"א או"ח סי' קנ"ז (בהשמטות לסי' שצ"ח) שנחלקו אם מודדים את התחום מסוף

הבית או מסוף הגשר]

עירובין דף נ"ג ע"א

שו"ע סי' שצ"ח סעי' ו'

פחות מ- 70 אמה ושירים

2000 אמה

כל הזכויות שמורות © | A8004

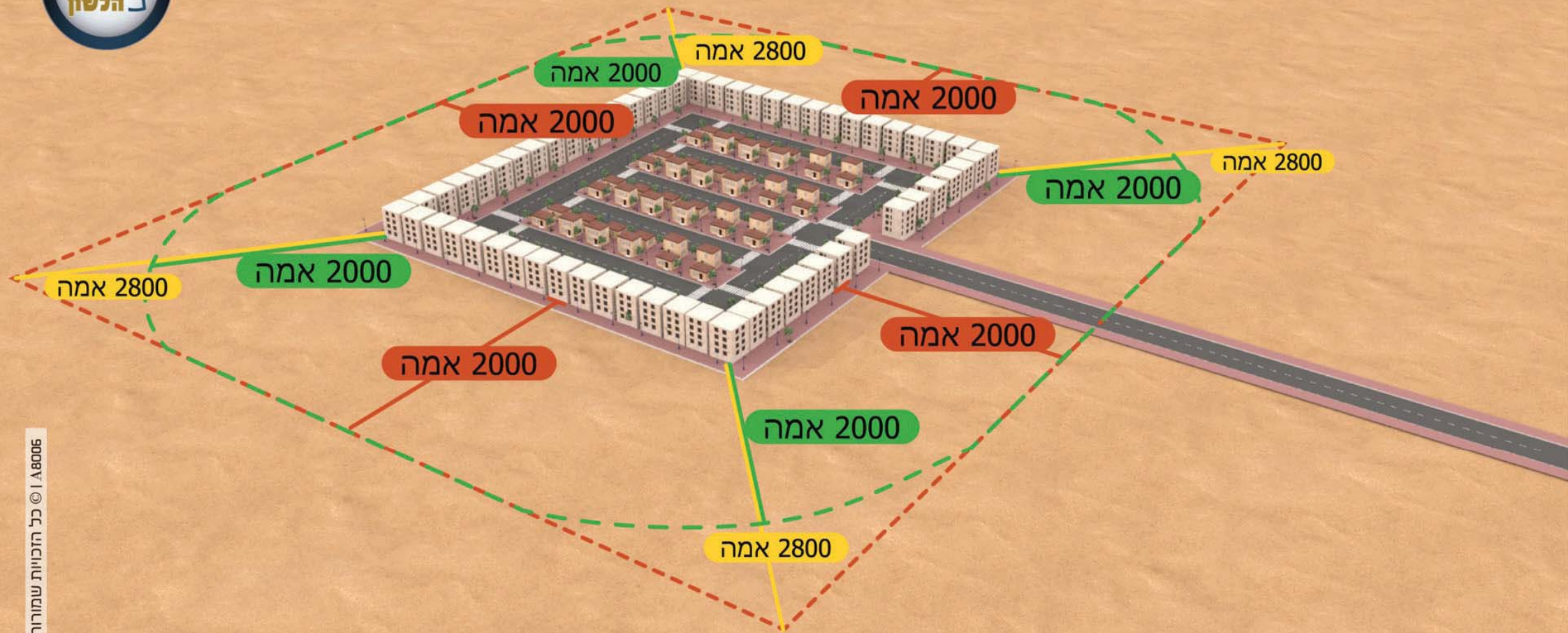
"ונפשות זכו' מוציאים את המדה כנגדן"
[זכתבו התוס' דבנפשות אין צריך בית דירה]

2000
אמה

עירובין דף נ"ג ע"א

שו"ע סי' שצ"ט סעי' י'

900871 © כל הזכויות שמורות

ועושיין אותה כמין טבלא מרובעת כדי שיהא נשכר את הזויות